

i Forholdene til at forstærke og forbedre Driften, baade der, hvor man kan faae Væderlag, og der, hvor det er den rene Tilsetning. Hvorvidt, den nævnte Strækning efter den nye Plan er noget bedre i Stand til at bære sig end tidligere, skal jeg lade undersøge og i det Hele bestræbe mig for om muligt at tilvejebringe en bedre Kjøreplan for denne Bane. Men det ærede Medlem maa jo erindre, at der er særlige Vanskeligheder for Haanden med Hensyn til Driften af Tværbaner, og at denne Bane jo skal have Forbindelse baade øst paa mod Skanderborg og vest paa mod Skjern, og at det volder store Vanskeligheder at faae god Tilslutning ad begge Veie. I Reglen vil det ikke lykkes at faae det begge Steder. Om det ærede Medlems Oplysninger i Detalle er rigtige, er jeg ikke i Stand til at sige — det kan vel heller ikke forlanges — men det kunne vi jo komme nærmere ind paa at undersøge en anden Gang.

Et æret Medlem (Høst) har udtalt sig om Expropriationen ifølge Forordningen af 5te Marts 1845, han var misfornøiet med dens Bestemmelser og mente ikke, at Bedkommende efter dem vilde faae, hvad der tilkom ham. Det er altsaa nærmest Tagationsbestemmelser og lignende Ting, der er Tale om. Jeg skal dertil sige, at naar der i en Egn er bygget en Jernbane, eller denne er under Bygning, saa møde vi jo alle Tider Anter over, at disse Bestemmelser kunde have været bedre. Naar det ærede Medlem nu henstiller, om man ikke vilde optage Bestemmelserne fra Loven af 10de Marts 1861, saa skal jeg dog gjøre opmærksom paa, at jeg i sin Tid selv her netop har foreslaaet Loven af 10de Marts 1861 som en Smøbekommen imod Rigsdagen. Dette Thing forandrede imidlertid det foreslaaede til Forordning af 5te Marts 1845; jeg har med Fornøielse sluttet mig dertil og ogsaa bevirket, at Folkethinget, maasse tildels ogsaa paa Grund af Forhandlingerne her, har sluttet sig til dette Princip. Det er altsaa Rigsdagen selv, der har indført Forordningen af 1845. Jeg turde altsaa i den Retning være angerløs, og jeg tror, at det er bedst, at vi beholde, hvad der staar. Jeg er tjener ikke det Herlige i, at Godseierne selv stemme paa de Folk, der skulle tagere deres Eiendomme. Sagen er jo, at man ved Tagationer skal gjøre Udmeldelsen af Mændene saa upartist som muligt, og det kan man bedre opnaa ved at lade et offentligt Institut udpege dem, end ved at lade de Mænd, hvis Eiendomme skulle tageres, selv udpege, hvem de ønske til at vurdere deres Eiendomme. Derom kan der

jo for Ræsten være forskjellige Meninger, men jeg tror, at jeg har Ret i saa Henseende. — Den ærede 3die Landstingsmand for 11te Kreds (Th. Nielsen) udtalte sig imod, at § 11 i Loven af 10de Marts 1861 var udeladt af dette Forslag. Det er naturligtvis forfælt, at det er slet, den lyder saaledes: „Alt til Banens Anlæg og Indretning hørende Arbejde kan udføres ved Haandværkere af enhver Art, uden at Bedkommende indskrænkes ved Lønningsslovene eller den øvrige Næringslovgivning.“ Det er en Bestemmelse, som kan misforstås, og som er aldeles uforuden; thi ligeoverfor Entreprenører forlanger man jo ikke Næringsbeviser eller Sligt, men der aabnes ved dem Udveie for Udlændige til at faae Del i Arbeidet, hvilket ikke bør ske.

Jeg skal i Forbindelse hermed nævne det Spørgsmaal, som den ærede 4de Landstingsmand for 11te Kreds (Mazén) berørte, nemlig Bestemmelsen i § 3, hvor der staar: „Af de Materialier, som anvendes til Anlægget samt til Banens Forsyning med Driftsmateriel, erlægges ingen Indførselstold.“ Det ærede Medlem mente, at denne Bestemmelse kunde misbruges til at begunstige Udlændet med. Det er ganske rigtigt, det kan den, men det er aldrig slet, og det vil heller aldrig ske, saalænge jeg har Ansvaret i saa Henseende. For det Første skal jeg gjøre opmærksom paa, at i andre Lovforslag, der have en lignende Bestemmelse, vil den findes noget anderledes redigeret, idet der staar, at der kan tilstås o. s. v., saaledes at det altsaa skal forelægges for Ministeren hver Gang, og jeg kan sige, at det er en Tilfældighed, at den samme Redaktion — jeg har for Ræsten været særlig opmærksom derpaa — ikke er kommen ind her. Jeg skal sige lige overfor det ærede Medlem — og det glæder mig, at jeg faar Leilighed til at sige det — at forsaavidt der foreligger Tilbud baade fra Indlændinge og Udlændinge med Hensyn til Sager, som jeg har med at gjøre, tager man særligt det Forhold med i Betragtning, at Tolden lægges til det indlandske Bud, med andre Ord, man begunstiger aldrig en Udlænding, fordi han har et lavere Bud. Man tager kun en Udlændings Bud, naar det efter alle de foreliggende Omstændigheder viser sig, at det virkelig er lavere, Toldforholdene ganske fraregnede. Man tager overhovedet ikke gerne imod det, med mindre det er saa lavt, at man omtrent er nødt til at tage det. At der er Sager, som man maa tage fra Udlændet — det ærede Medlem nævnte Lokomotiver og Sligt — er jo en Selvfølge.